

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Ministru, Mihai DIMIAN
Ministerul Educației și Cercetării

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. ....13344.....2. APR. 2026..

RECOMANDARE

nr. 48 / 2. APR. 2026

Prin petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 39938/27.11.2025, doamna s-a adresat instituției noastre, în legătură cu faptul că fiului său, student în anul la o facultate din cadrul Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași-UAIC, îndreptățit la o bursă socială pentru venituri mici, i se refuză acordarea bursei sociale, din lipsă de fonduri.

Petenta menționa că studentul a depus la instituția de învățământ contestația înregistrată cu nr. 2196/19.11.2025, dar în răspunsul primit, s-a reiterat motivul insuficienței fondurilor, pe care îl consideră nelegal. Doamna arăta că fiul său se bazează pe acordarea bursei sociale, având un venit lunar de doar lei, provenit exclusiv din pensie alimentară și a solicitat Avocatului Poporului să se implice pentru acordarea bursei sociale studentului.

Cazul de față nu este singular, Avocatul Poporului fiind sesizat de mai mulți studenți din cadrul diferitelor instituții de învățământ superior de stat care, deși îndeplinesc criteriile legale de eligibilitate pentru acordarea bursei sociale, nu au beneficiat de acest drept.

Potrivit dispozițiilor art. 32 din Constituția României, referitoare la „Dreptul la învățătură”, dreptul la învățătură este asigurat inclusiv prin învățământul superior, iar potrivit alin (4) „statul acordă burse sociale de studii tinerilor proveniți din familii defavorizate și celor instituționalizați, în condițiile legii.”

Legea nr. 199/2023 a învățământului superior prevede și aceasta, în art. 129 alin. (1) și (3), că (1) „statul susține studenții cu probleme și nevoi sociale, precum și pe cei cu dizabilități și cerințe educaționale speciale”, și (3) „statul acordă burse sociale de studii studenților proveniți din familii defavorizate.”

De asemenea, Curtea Constituțională Română reține în **Decizia CCR nr. 642/2024**, că: „art. 32 din Constituție, dedicat dreptului la învățatură, stabilește la alin. (4), obligatia generală a statului de a acorda burse sociale de studii copiilor și tinerilor proveniți din familii defavorizate și celor instituționalizați, legiuitorul ordinar urmând a stabili *condițiile concrete.*”¹

În considerarea celor de mai sus, am apreciat că **măsura acordării burselor sociale, prevăzută de Legea nr. 199/2023 a învățământului superior**, este reglementată pentru a da substanță drepturilor constituționale garantate de art. 32 și art. 49, respectiv obligațiilor pozitive asumate de stat pentru *garantarea dreptului la învățatură și a regimului special de protecție a copiilor și a tinerilor.*

Pentru soluționarea petiției a fost deschis **Dosarul nr. 39938/27.11.2025**, în cadrul căruia am făcut demersuri scrise către rectorul Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași-UAIC, solicitându-i să dispună clarificarea celor sesizate prin petiție privind decizia de respingere a cererii de bursă socială în cazul tânărului student UAIC, precizând dacă mai sunt și alți studenți care nu au putut primi bursă socială din cauza lipsei de fonduri și ce măsuri are universitatea în vedere pentru acordarea burselor sociale.

Potrivit art. 129 alin (12), „instituțiile de învățământ superior pot acorda, la rândul lor, facilitățile prevăzute la alin. (3), (adică tocmai bursele sociale de studii dedicate studenților din familii defavorizate) din bugetul propriu, articol care se completează și cu art. 149 alin (24) „Instituțiile de învățământ superior pot suplimenta fondul de burse din venituri proprii.”

De asemenea, în acord cu prevederile art. 149 alin (1), „*Instituțiile de învățământ superior de stat funcționează ca instituții finanțate din fonduri alocate de la bugetul de stat, din venituri proprii și din alte surse, potrivit legii*”, iar potrivit dispozițiilor art. 149 alin (20) „Fondurile pentru burse și protecția socială a studenților din instituțiile de învățământ superior de stat se alocă în funcție de numărul de studenți înmatriculați la programele de studii la forma de învățământ cu frecvență, pe locuri fără taxă de studii, pe baza costului

¹ Decizia CCR nr. 642/2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 82 alin. (1) din Legea educației naționale nr. 1/2011, anterior modificării prin art. I pct. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 69/2022 pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 și prorogarea unor termene, para.24.

standard pentru fondul de burse și protecție socială.”, ”rectorii instituțiilor de învățământ superior de stat, prin contractul instituțional și prin contractul complementar încheiate cu Ministerul Educației” fiind „direct responsabili de alocarea resurselor instituției.”, potrivit alin (28) al aceluiași articol.

Totodată, potrivit art. 10 din *Criteriile generale de acordare a burselor și a altor forme de sprijin financiar de la bugetul de stat pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență aprobate prin Ordinul ministrului educației nr. 6463/02.10.2023, cu modificările și completările aduse de Ordinului ministrului educației nr. 4957/31.07.2025* : „(2) Bursele sociale sunt acordate din fonduri de la bugetul de stat, pe bază de cerere, în funcție de situația socioeconomică a familiei studentului, de criteriile generale stabilite prin prezentul ordin și criteriile specifice elaborate conform metodologiei proprii a instituției de învățământ superior de stat.” . (4) Cuquantumul burselor sociale se stabilește prin hotărâre a senatului instituției de învățământ superior de stat, la propunerea consiliului de administrație, în limita fondurilor disponibile și în funcție de nevoile identificate la nivelul comunității studentești, cu respectarea prevederilor art. 149 alin. (26²) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările ulterioare.”

Prin Adresa nr. 724 din 15.01.2026, înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 1442/19.01.2026, rectorul UAIC ne răspunde în esență că, în temeiul reglementărilor legale incidente: „bursele sociale se acordă studenților care se încadrează în categoriile socio-economice și medicale prevăzute de lege și de regulament, în ordinea de prioritate stabilită și în limita fondului de burse alocat.” și atașează, în copie, răspunsul detaliat al Facultății de Filosofie și Științe Social-Politice din UAIC și documentele aferente (situația fondului de burse, listele dosarelor și ale beneficiarilor, contestația studentului și răspunsul la aceasta), cu anonimizarea datelor cu caracter personal ale celorlalți studenți.

Analizând răspunsul primit raportat la legislația incidentă, am constatat că art. 129 alin. (12) din Legea nr. 199/2023 prevede că instituțiile de învățământ superior pot acorda burse sociale și din fonduri proprii, în timp ce, potrivit Ordinului ministrului Educației nr. 6463/02.10.2023, „bursele sociale sunt acordate din fonduri de la bugetul de stat”-art. 10 alin (2). Întrucât, aplicate literal, prevederile art 10 din Ordinul nr. 6463/2023 limitează dreptul studenților eligibili și restrâng dispozițiile legale arătate, am considerat oportună o clarificare oficială din partea ministerului Educației și Cercetării și cu privire la posibilitatea

---

² Potrivit art 149 alin (26): „Cuquantumul minim al bursei sociale se propune anual de către CNFIS, se adoptă prin ordin al ministrului educației și trebuie să acopere cheltuielile minime de masă și cazare. Bursele sociale se cumulează cu alte tipuri de burse, dacă studentul îndeplinește criteriile pentru ambele categorii de burse, conform criteriilor generale de acordare a burselor, stabilite prin ordin al ministrului educației.”

universităților de a acorda burse sociale și din fonduri proprii, apreciind că legislația secundară și terțiară în materie trebuie să asigure, la rândul ei, realizarea efectivă a acestor drepturi, fără a introduce limitări de natură să le golească de conținut ori să conducă la restrângerea lor pe considerente exclusiv bugetare.

În acest context, s-a aprobat extinderea demersurilor privind soluționarea petiției nr. 39938/2025 și solicitarea unui punct de vedere oficial al Ministerului Educației și Cercetării cu privire la acordarea burselor sociale în instituțiile de învățământ superior de stat, pentru a clarifica dacă instituțiile de învățământ superior de stat au obligația de a asigura tuturor studenților eligibili, înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență, pe locuri finanțate de la bugetul de stat, cel puțin cuantumul minim legal al bursei sociale, sau dacă acordarea burselor sociale se realizează doar în limita fondurilor disponibile și dacă fondul de burse sociale este unul strict limitat la sumele alocate de la bugetul de stat (așa cum rezultă din Ordinul nr. 6463/2023) sau, în temeiul Legii învățământului superior nr. 199/2023, universitățile de stat au posibilitatea și, după caz, responsabilitatea de a suplimenta fondul de burse și protecție socială din venituri proprii, în situația în care numărul studenților eligibili depășește fondurile inițial alocate.

Ministerul Educației ne comunică prin Adresa nr. 71/GP/02.2026 că: „*nu este prevăzută o obligație expresă în sarcina instituțiilor de învățământ superior de a asigura, în mod automat și nelimitat, acordarea bursei sociale tuturor studenților care îndeplinesc criteriile de eligibilitate, indiferent de plafonul bugetar alocat; acordarea burselor sociale se realizează în cadrul fondului alocat în baza metodologiilor proprii, cu respectarea criteriilor generale și a principiului autonomiei universitare exercitată în condițiile asumării răspunderii publice*”. Totodată autoritatea apreciază că „*fondul de burse constituit din alocări de la bugetul de stat este determinat prin mecanismul costului standard și nu are caracter nelimitat.*”

În urma analizării răspunsului primit, apreciind că :

- argumentele ministerului în sensul că acordarea burselor sociale de către universități se realizează *în limita fondurilor alocate și în cadrul autonomiei universitare*, iar fondul de burse *constituit din alocări de la bugetul de stat* este limitat prin *mechanismul costului standard* nu pot justifica limitarea accesului la bursele sociale pentru studenții care îndeplinesc condițiile legale de eligibilitate; în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că bursele sociale se circumscriu obligației pozitive a statului prevăzute de art. 32 alin. (4) din Constituție, de a sprijini copiii și tinerii proveniți din medii defavorizate, ceea ce conferă acestor măsuri un caracter distinct față de celelalte tipuri de burse (de exemplu bursele de merit), care nu

constituie drepturi fundamentale în sine. În acest context, **autonomia universitară nu poate fi exercitată în sensul restrângerii accesului la bursele sociale**, iar eventualele limitări generate de **insuficiența fondurilor nu pot afecta substanța obligației statului de a asigura protecția socială și accesul efectiv la educație**; în acest sens este și **jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului**, Curtea reținând că **statul nu se poate prevala de lipsa resurselor financiare pentru a justifica neîndeplinirea obligațiilor sale pozitive**, în special atunci când este vorba despre garantarea efectivă a unor drepturi fundamentale;

- practica instituțiilor de învățământ superior de stat de a nu acorda burse sociale tuturor studenților eligibili, pe motivul insuficienței fondurilor: a) echivalează cu o **restrângere nelegală a dreptului la protecție socială și afectează în mod direct accesul efectiv la educație al studenților proveniți din medii defavorizate**; b) generează situații de **inegalitate de tratament**, în care studenților eligibili pentru a primi bursă socială, aflați în situații identice din punct de vedere juridic, li se acordă sau li se refuză bursa socială, în funcție de resursele disponibile la nivel instituțional,

- condiționarea „*în limita fondurilor disponibile*” este prevăzută **doar referitor la cuantumul bursei sociale**, iar **nu raportat la numărul bursei**, acesta din urmă fiind stabilit în funcție de numărul de studenți înmatriculați la programele de studii la forma de învățământ cu frecvență, pe locuri fără taxă de studii, care sunt eligibili conform criteriilor de acordare a bursei, în funcție de acesta constituindu-se, potrivit legii, fondurile pentru burse sociale; la fel, nici costul standard nu poate interveni și limita numărul bursei sociale pentru care trebuie alocate fonduri.

- este imperios necesară **intervenția ministrului Educației și Cercetării pentru a se asigura respectarea efectivă a cadrului constituțional și legal în materia acordării bursei sociale pentru studenți**,

în temeiul prevederilor **art. 59 din Constituția României și ale art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr.35/1997** privind organizarea și funcționarea Avocatului Poporului, republicată și în vederea realizării scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, privind apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice, în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta

RECOMANDARE

1. Ministrul Educației și Cercetării va dispune măsurile necesare pentru asigurarea acordării bursei sociale tuturor studenților care îndeplinesc criteriile legale de

eligibilitate, fără ca insuficiența fondurilor să constituie un impediment în recunoașterea acestui drept;

2. Ministrul Educației și Cercetării va dispune reevaluarea mecanismului de finanțare a fondului de burse sociale, în vederea corelării acestuia cu numărul real al studenților eligibili din universitățile de stat și cu îndeplinirea obligațiilor pozitive ale statului;
3. Ministrul Educației și Cercetării va dispune identificarea și alocarea resurselor financiare necesare acordării integrale a bursei sociale, inclusiv prin mecanisme de suplimentare bugetară, astfel încât dreptul la bursă socială să fie garantat tuturor beneficiarilor îndreptățiți;
4. Ministrul Educației și Cercetării va dispune armonizarea prevederilor Ordinului nr. 6463/02.10.2023 cu prevederile Legii nr. 199/2023.
5. Ministrul Educației și Cercetării va dispune informarea instituției Avocatul Poporului, în termen de 45 de zile, privitor la însușirea recomandării și măsurile adoptate pentru punerea în aplicare a prezentei recomandări.

Avocatul Poporului

Renate WEBER

